

โครงการอบรม
เรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕
โรงพยาบาลศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

เป้าประสงค์

เพื่อให้ความรู้เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนแก่บุคลากรของโรงพยาบาลศรีเชียงใหม่

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพให้เป็นไป

ตามหลักธรรมาภิบาล

หลักการและเหตุผล

ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : CO) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่งเพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมาย หรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจซึ่งเกี่ยวกับตำแหน่ง หน้าที่ไปแทรกแซง โรงพยาบาลศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย เล็งเห็นความสำคัญการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน จึงได้จัดทำโครงการอบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนภายในหน่วยงาน ปี ๒๕๖๕ เพื่อการปลูกจิตสำนึก การป้องกัน การปราบปรามและการสร้างเครือข่ายมุ่งเน้นการ ป้องกัน การทุจริตผ่านกระบวนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน และ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดโรงพยาบาลศรีเชียงใหม่ มีการประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎระเบียบของทางราชการ ดำรงตนด้วยความเที่ยงธรรม คงไว้ซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการ ไม่ใช่ใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินเกี่ยวกับการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินเกี่ยวกับความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต
๓. เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินเกี่ยวกับการประยุกต์หลักความพอเพียงด้วยโมเดล STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
๔. เพื่อให้บุคลากรสามารถนำองค์ความรู้เรื่องการคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต การประยุกต์หลักความพอเพียงด้วยโมเดล STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของตน และนำไปถ่ายทอดให้กับเพื่อนร่วมงานได้

เป้าหมาย บุคลากรของหน่วยงานโรงพยาบาลศรีเชียงใหม่จำนวน ๑๓๘ คน

ตัวชี้วัดโครงการ

1. ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องวินัย และจริยธรรม มีจิตสำนึก ทักษะคิดและพฤติกรรมที่ดี สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
2. ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรโรงพยาบาลศรีเชียงใหม่ได้เข้ารับการอบรม
3. บุคลากรตระหนักและตื่นตัวเฝ้าระวังป้องกันการกระทำการทุจริต และประพฤติมิชอบเพิ่มขึ้น

วิธีดำเนินการ

1. จัดทำโครงการเสนอผู้บริหารเพื่ออนุมัติโครงการ
2. ประสานวิทยากรและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องวางแผนในการจัดประชุม
3. ดำเนินประชุมตามแผนที่กำหนดไว้
4. สรุปรายงานการอบรมเสนอผู้บริหาร

ระยะเวลาดำเนินงาน ดำเนินการในไตรมาสที่ ๓ เดือน พฤษภาคม ๒๕๖๕

สถานที่ดำเนินการ ห้องประชุมจามจุรี โรงพยาบาลศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

งบประมาณ ไม่ได้ใช้งบประมาณ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. บุคลากรมีความรู้เรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงาน
2. บุคลากรในองค์กรมีจิตสำนึกในการป้องกัน การปราบปรามการทุจริตและการสร้างเครือข่ายมุ่งเน้นการป้องกันการทุจริตผ่านกระบวนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
3. บุคลากรมีความตระหนักถึงความสำคัญในการช่วยเฝ้าระวังองค์กรให้เป็นองค์กรคุณธรรมและโปร่งใส

ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มงานบริหารงานทั่วไป โรงพยาบาลศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

(นายพงษ์พิสุทธิ์ สภาวะหา)

นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ

หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงพยาบาลศรีเชียงใหม่

ผู้เสนอโครงการ

วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๕

(นายแหลมทอง แก้วตระกูลพงษ์)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีเชียงใหม่

ผู้อนุมัติโครงการ

เนื้อหาการอบรม

บทนำ

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest) เป็นประเด็นปัญหาในการบริหารงานภาครัฐมาอย่างต่อเนื่องและยาวนานจนถึงปัจจุบัน ดังนั้น การมีผลประโยชน์ทับซ้อน ถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง และเป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น ยังสะท้อนให้เห็นถึงการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อ การพัฒนา ประเทศ อีกทั้ง เป็นภาพลักษณ์ในเชิงลบของประเทศ ส่งผลให้ภาพรวมของประเทศขาดความน่าเชื่อถือในสายตา ของนักลงทุนต่างประเทศ และที่สำคัญ คือ เป็นภัยร้ายบ่อนทลายความมั่นคงของสังคมไทยและ ประเทศชาติ

ผลประโยชน์ทับซ้อน (conflict of interest)

ผลประโยชน์ทับซ้อน (conflict of interest) ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการขัดกันของผลประโยชน์ (conflict of interest) คือ สถานการณ์ที่ บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งอันเป็นที่ไว้วางใจ (เช่น หน่วยงานราชการ พนักงานเมือง ผู้บริหาร หรือ ผู้อำนวยการของ บริษัทเอกชน หรือ หน่วยงานรัฐ) เกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ทางวิชาชีพ (professional interests) อันส่งผลให้เกิดปัญหาที่เขาไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเป็นกลาง/ไม่ลำเอียง ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้น อาจส่งผลให้เกิดความไม่ ไว้วางใจที่มีต่อบุคคลผู้นั้น ว่าเขาจะสามารถปฏิบัติงาน ตามตำแหน่งให้อยู่ในครรลองของคุณธรรมจริยธรรมได้ มากน้อยเพียงใด

มูลเหตุปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน

ปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดจากการพัฒนาการเมืองไทย เปลี่ยนไปจากเดิมที่นักการเมือง และนักธุรกิจเป็นบุคคลคนละกลุ่มกัน กล่าวคือในอดีตนักธุรกิจต้องพึ่งพิง นักการเมืองเพื่อให้นักการเมือง ช่วยเหลือสนับสนุนธุรกิจของตน ซึ่งในบางครั้งสิ่งที่นักธุรกิจต้องการนั้น มิได้รับ การตอบสนองจากนักการเมือง ทุกครั้งเสมอไป นักธุรกิจก็ต้องจ่ายเงินจำนวนมากแก่นักการเมือง ในปัจจุบัน นักธุรกิจจึงใช้วิธีการเข้ามาเล่น การเมืองเองเพื่อให้ตนเองสามารถเข้ามาเป็นผู้กำหนดนโยบายและ ออกกฎหมายเกณฑ์ต่างๆ ในสังคมได้และที่สำคัญ คือทำให้ข้าราชการต่างๆ ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง

ผลประโยชน์ทับซ้อน ภาษาไทยใช้อยู่ 3 อย่าง คือ

1. ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
2. ผลประโยชน์ทับซ้อน
3. ผลประโยชน์ขัดกัน

นิยามศัพท์และแนวคิดสำคัญ

ผลประโยชน์ส่วนตน (private interest) "ผลประโยชน์" คือ สิ่งใดๆ ที่มีผลต่อบุคคล/กลุ่ม ไม่ว่าใน ทางบวกหรือลบ "ผลประโยชน์ส่วนตน" ไม่ได้ครอบคลุมเพียงผลประโยชน์ด้านการทำงานหรือธุรกิจ ของเจ้าหน้าที่ แต่รวมถึงคนที่ติดต่อสัมพันธ์ด้วย เช่น เพื่อน ญาติ คู่แข่ง ศัตรู เมื่อใดเจ้าหน้าที่ประสงค์จะให้ คนเหล่านี้ได้หรือ เสียประโยชน์ เมื่อนั้นก็ถือว่ามีความเกี่ยวเนื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

ผลประโยชน์ส่วนตน มี 2 ประเภท คือ ที่เกี่ยวกับเงิน (pecuniary) และที่ไม่เกี่ยวกับเงิน (non-pecuniary)

1. ผลประโยชน์ส่วนตนที่เกี่ยวกับเงิน ไม่ได้เกี่ยวกับการได้มาซึ่งเงินทองเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวกับการเพิ่มพูนประโยชน์หรือปกป้องการสูญเสียของสิ่งที่มีอยู่แล้ว เช่น ที่ดิน หุ่น ตำแหน่งในบริษัทที่รับงานจากหน่วยงาน รวมถึงการได้มาซึ่งผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปตัวเงิน เช่น สัมปทาน ส่วนลดของขวัญ หรือ ของที่แสดงน้ำใจไมตรีอื่นๆ

2. ผลประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับเงิน เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว หรือกิจกรรม ทางสังคม วัฒนธรรมอื่น ๆ เช่น สถาบันการศึกษา สมาคม ลัทธิ แนวคิด มักอยู่ในรูปความลำเอียง/อคติ/ เลือกว่ารักมากกว่าซึ่ง และมีข้อสังเกตว่าแม้แต่ความเชื่อ/ความคิดเห็นส่วนตัวก็จัดอยู่ในประเภทนี้

หน้าที่สาธารณะ (public duty)

หน้าที่สาธารณะของผู้ที่ทำงานให้ภาครัฐคือ การให้ความสำคัญอันดับต้นแก่ ประโยชน์สาธารณะ (public interest) คนเหล่านี้ไม่จำกัดเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งระดับท้องถิ่นและ ระดับประเทศเท่านั้น แต่ยังรวมถึงคนอื่น ๆ ที่ทำงานให้ภาครัฐ เช่น ที่ปรึกษา อาสาสมัคร

ผลประโยชน์สาธารณะ คือ

ประโยชน์ของชุมชนโดยรวม ไม่ใช่ผลรวมของผลประโยชน์ของปัจเจกบุคคล และ ไม่ใช่ผลประโยชน์ของกลุ่มคน การระบุผลประโยชน์สาธารณะไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ในเบื้องต้นเจ้าหน้าที่ภาครัฐ สามารถให้ความสำคัญอันดับต้นแก่สิ่งนี้ โดย

- ทำงานตามหน้าที่อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ
- ทำงานตามหน้าที่ที่ตามกรอบและมาตรฐานทางจริยธรรม
- ระบุผลประโยชน์ทับซ้อนที่ตนเองมีหรืออาจจะมีและจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
- ให้ความสำคัญอันดับต้นแก่ผลประโยชน์สาธารณะ มีความคาดหวังว่าเจ้าหน้าที่ที่ต้องจำกัดขอบเขตที่

ประโยชน์ส่วนตนจะมาถึงผลต่อความเป็นกลางในการทำหน้าที่

- หลีกเลี่ยงการตัดสินใจหรือการท าหน้าที่ที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- หลีกเลี่ยงการกระทำ/กิจกรรมส่วนตนที่อาจทำให้คนเห็นว่าได้ประโยชน์จากข้อมูลภายใน
- หลีกเลี่ยงการใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือทรัพยากรของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตน
- ป้องกันข้อครหาว่าได้รับผลประโยชน์ที่ไม่สมควรจากการใช้อำนาจหน้าที่
- ไม่ใช่ประโยชน์จากตำแหน่งหรือข้อมูลภายในที่ได้ขณะอยู่ในตำแหน่ง ขณะที่ไปหาตำแหน่งงานใหม่

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests)

องค์กรสากล คือ Organization for Economic Cooperation and Development (OECD)

นิยามว่าเป็นความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ทับซ้อน มี 3 ประเภท คือ

1. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง (actual) มีความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ สาธารณะเกิดขึ้น

2. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เห็น (perceived & apparent) เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่คนเห็นว่ามีแต่จริงๆ อาจไม่มีก็ได้ถ้าจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนประเภทนี้อย่างขาดประสิทธิภาพ ก็อาจนำมาซึ่งผลเสียไม่ น้อยกว่าการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง ข้อนี้แสดงว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงแต่จะต้องประพฤติตน อย่างมีจริยธรรมเท่านั้น แต่ต้องทำให้คนอื่น ๆ รับรู้และเห็นด้วยว่าไม่ได้รับประโยชน์เช่นนั้นจริง

3. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เป็นไปได้ (potential) ผลประโยชน์ส่วนตนที่มีในปัจจุบันอาจจะทับซ้อนกับผลประโยชน์สาธารณะได้ในอนาคต

หน้าที่ทับซ้อน (conflict of duty) หรือผลประโยชน์เบียดเบียนกัน (competing interests) มี 2 ประเภท คือ

1. ประเภทแรก เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่ง เช่น เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน และเป็นคณะกรรมการด้านระเบียบวินัยประจำหน่วยงานด้วย ปัญหาจะเกิดเมื่อไม่สามารถแยกแยะบทบาท หน้าที่ทั้งสองออกจากกันได้ อาจทำให้ทำงานไม่มีประสิทธิภาพ หรือแม้กระทั่งเกิดความผิดพลาดหรือ ผิดกฎหมาย ปกติหน่วยงานมักมีกลไกป้องกันปัญหานี้โดยแยกแยะบทบาทหน้าที่ต่างๆ ให้ชัดเจน แต่ก็ยังมี ปัญหาได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานที่มีกำลังคนน้อยหรือมีเจ้าหน้าที่บางคนเท่านั้นที่สามารถทำงาน บางอย่างที่คุณอื่นๆทำไม่ได้ คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยห่วงปัญหานี้กันเพราะดูเหมือนไม่มีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมา เกี่ยวข้อง

2. ประเภทที่สอง เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่งบทบาท และการทำบทบาท หน้าที่ในหน่วยงานหนึ่งนั้น ทำให้ได้ข้อมูลภายในบางอย่างที่อาจนำมาใช้เป็นประโยชน์แก่การท ำบทบาทหน้าที่ ให้แก่อีก หน่วยงานหนึ่งได้ผลเสียคือถ้านำข้อมูลมาใช้ก็อาจเกิดการประทุพติมิชอบหรือความลำเอียง/อคติ ต่อคนบางกลุ่ม ควรถือว่าหน้าที่ทับซ้อนเป็นปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนด้วย เพราะว่ามีหลักการจัดการแบบ เดียวกัน นั่นคือการ ตัดสินใจทำหน้าที่ต้องเป็นกลางและกลไกการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนก็สามารถนำมา จัดการกับหน้าที่ทับ ซ้อนได้

ความหมายและประเภทของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

ความขัดแย้ง (Conflict) สถานการณ์ที่ขัดกัน ไม่ลงรอยเป็นเหตุการณ์อันเกิดขึ้นเมื่อบุคคลไม่ สามารถ ตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นได้จากความไม่ลงรอยกันในเรื่องความคิด แนวทาง ปฏิบัติหรือผลประโยชน์

ผลประโยชน์ส่วนตน (Private Interests) เป็นผลตอบแทนที่บุคคลได้รับ โดยเห็นว่ามีคุณค่าที่จะ สนองตอบความต้องการของตนเองหรือของกลุ่มที่ตนเองเกี่ยวข้อง ผลประโยชน์เป็นสิ่งจูงใจให้คนเรามี พฤติกรรมต่างๆ เพื่อสนองความต้องการทั้งหลาย (เพ็ญศรีวิญานนท์, 2527:154)

ผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์สาธารณะ (Public Interests หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่ให้ประโยชน์ สุขแก่บุคคลทั้งหลายในสังคม ผลประโยชน์สาธารณะยังหมายรวมถึงหลักประโยชน์ต่อมวลสมาชิกในสังคม

ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict Of Interests)

เป็นสถานการณ์ที่บุคคลในฐานะพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้ตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่ในการแสวง ประโยชน์แก่ตนเอง กลุ่มหรือพวกพ้อง ซึ่งเป็นการละเมิดทางจริยธรรม และส่งผลกระทบต่อความเสียหายต่อ ประโยชน์สาธารณะ ค่าอื่นที่มีความหมายถึงความขัดแย้งกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม ได้แก่ การมี ผลประโยชน์ทับซ้อน ความขัดกันระหว่างผลประโยชน์ของผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะและรวมถึง คอร์รัปชั่นเชิง นโยบายคอร์รัปชั่นสีเทา

ความหมายของ (Conflict Of Interests กับ Corruption)

- Conflict of Interests เป็นรูปแบบหนึ่งของ Corruption แต่ระดับหรือขนาดและขอบเขตต่างกัน
- Conflict of Interests นำไปสู่ Corruption ที่รุนแรงขึ้น

- Conflict of Interests เกี่ยวกับการใช้อำนาจที่เป็นทางการเชื่อมโยงกับกฎหมายระเบียบการปฏิบัติ และส่วนที่ไม่เป็นทางการเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลขยายไปถึงเรื่องครอบครัวต้องพิจารณา ความสัมพันธ์ เช่น คู่สมรส และคนในเครือญาติ

รูปแบบ (Conflict Of Interests)

การรับผลประโยชน์ (Accepting Benefits) ได้แก่

- การรับของขวัญหรือของกำนัลที่มีค่าอื่นๆ ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่
- การที่บริษัทสนับสนุนการเดินทางไปประชุม/ดูงานในต่างประเทศของผู้บริหารและอาจรวมถึง
- การที่หน่วยงานราชการรับเงินบริจาคสร้างสำนักงานจากบริษัทธุรกิจที่ติดต่อกับหน่วยงาน
- เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของแถมหรือผลประโยชน์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง
- การที่บุคคลปฏิบัติหน้าที่เอาผลประโยชน์ส่วนตัวไปพัวพันในการตัดสินใจเพื่อเอประโยชน์ต่อตนเอง

และเป็นการเสียประโยชน์ของทางการ

การกระทำที่อยู่ในข่าย Conflict of Interests ความหมาย

รับผลประโยชน์ (Accepting Benefits) คือ การรับสินบนหรือรับของขวัญ เช่น เป็นเจ้าพนักงานสรรพากรแล้วรับเงินจากผู้มาเสียภาษีหรือเป็นเจ้าหน้าที่จัดซื้อแล้วไปรับไม้กอล์ฟจากร้านค้า เป็นต้น

ใช้อิทธิพล (Influence Peddling) เป็นการเรียกผลตอบแทนในการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ เพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม

ใช้ทรัพย์สินของนายจ้างเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (Using employer's property for private advantage) ได้แก่ การใช้รถราชการ หรือใช้คอมพิวเตอร์ของราชการท งานส่วนตัว เป็นต้น

ใช้ข้อมูลลับของราชการ (Using confidential information) เช่น รู้ว่าราชการจะตัดถนนแล้วรีบชิงไปซื้อที่ดินหน้าไว้ก่อน

รับงานนอก (Outside employment or moonlighting) ได้แก่การเปิดบริษัทหากินซ้อนบริษัท ที่ตนเองทำงาน เช่น เป็นพนักงานขายแอบเอาสินค้าตัวเองมาขายแบ่ง หรือเช่นนักบัญชีที่รับงานส่วนตัวจนไม่มีเวลาทำงานบัญชีในหน้าที่ให้ราชการ

ทำงานหลังออกจากตำแหน่ง (Post Employment) เป็นการไปทำงานให้ผู้อื่นหลังออกจากงาน เดิมโดยใช้ความรู้หรืออิทธิพลที่เดิมมาชิงงานหรือเอาประโยชน์โดยไม่ชอบธรรม เช่น เอาความรู้ในนโยบาย และแผนของธนาคารชาติไปช่วยธนาคารเอกชนหลังเกษียณ

แนวคิดของวิชาการ ให้ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อนไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. ความหมายอย่างกว้าง หมายถึงการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบต่อหน่วยงานหรือองค์การหรือต่อส่วนรวม แต่ดำเนินการตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของตนเอง ครอบครัว และเพื่อนฝูง

2. ผลประโยชน์ทับซ้อนสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในหน่วยงาน ภาครัฐ องค์กรธุรกิจ สถาบันการศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรวิชาชีพต่างๆ โดยสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในระดับนโยบายของชาติ หน่วยงานราชการ และองค์กรในระดับท้องถิ่น ดังนั้นผลประโยชน์ทับซ้อนจึงมีมูลค่าความเสียหายตั้งแต่ไม่กี่ร้อยบาทไป

จนถึงนับหมื่นล้านบาท และในบางกรณีความเสียหายมิได้ปรากฏออกมาในรูปของที่เป็นวัตถุแต่ยังรวมถึงผลประโยชน์มิใช่วัตถุอีกด้วย

3. ผลประโยชน์ทับซ้อนมิได้จำกัดเฉพาะผลประโยชน์ของบุคคลเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการมีอคติในการตัดสินใจหรือดำเนินการอันมุ่งตอบสนองต่อผลประโยชน์ของหน่วยงานอีกหน่วยงานหนึ่งด้วย เช่น การที่บุคคล ดำรงตำแหน่งซ้อนกันในสองหน่วยงาน อันก่อให้เกิดการทับทบบาทที่ขัดแย้งกัน และมีการใช้อำนาจหน้าที่ของ หน่วยงานหนึ่งไปรับใช้ผลประโยชน์ของอีกหน่วยงานหนึ่ง

4. "การฉ้อราษฎร์บังหลวง" และ "การคอร์รัปชัน เชิงนโยบาย" (Policy Corruption) ต่างก็เป็นรูปแบบหนึ่งของผลประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากทั้งสองรูปแบบต่างเป็นการใช้ตำแหน่งหน้าที่สำหรับ มุ่งตอบสนองต่อผลประโยชน์ส่วนตัวและ/หรือพรรคพวก

ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อน

1. การใช้ตำแหน่งไปดำเนินการเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจของตนเองโดยตรง
2. ใช้ตำแหน่งไปช่วยเหลือญาติสนิทมิตรสหาย
3. การรับผลประโยชน์โดยตรง
4. การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์โดยใช้ตำแหน่งหน้าที่การงาน
5. การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว
6. การนำข้อมูลอันเป็นความลับของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว
7. การทำงานอีกแห่งหนึ่งที่ขัดแย้งกับแห่งเดิม
8. ผลประโยชน์ทับซ้อนจากการเปลี่ยนสถานที่ทำงาน
9. การปิดบังความผิด

ตัวอย่างประโยชน์ทับซ้อน

1. หาประโยชน์ให้ตนเอง
2. รับประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่
3. ใช้อิทธิพลเรียกผลตอบแทน
4. ใช้ทรัพย์สินของนายจ้างเพื่อประโยชน์ของตน
5. ใช้ข้อมูลความลับเพื่อแสวงประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง
6. รับงานนอกแล้วส่งผลเสียต่องานในหน้าที่
7. ทำงานหลังออกจากตำแหน่งและเอื้อประโยชน์ต่อบริษัท
8. การให้ของขวัญ ของกำนัล เพื่อหวังความก้าวหน้า
9. ให้ทิปพนักงานโรงแรมเพื่อหวังการบริการที่ดีกว่าลูกค้ารายอื่น
10. ช่วยให้ญาติมิตรทำงานในหน่วยที่ตนมีอำนาจ
11. ซื้อขายตำแหน่ง จ่ายผลประโยชน์เพื่อความเจริญก้าวหน้าของตน

รูปแบบของประโยชน์ทับซ้อน

1. การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting Benefit)
2. การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) หรือการเป็นคู่สัญญา
3. การทำงานหลังเกษียณ (Post-employment)
4. การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting)
5. การใช้ข้อมูลภายใน (Inside information)

6. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork-barreling)
การรับประโยชน์ต่างๆ

1. การรับของขวัญจากบริษัทต่างๆ
2. บริษัทสนับสนุนค่าเดินทางไปดูงานต่างประเทศ
3. หน่วยราชการรับเงินบริจาคจากรัฐกิจที่เป็นลูกค้าของหน่วยงาน
4. ได้รับของแถมหรือผลประโยชน์อื่นใดจากการจัดซื้อจัดจ้าง
5. การที่คณะกรรมการกู้เงินจากสถาบันการเงินในการกำกับดูแล
6. การที่คณะกรรมการฝากญาติพี่น้องหรือคนที่คุ้นเคยเข้าทำงานในรัฐวิสาหกิจที่ตนกำกับดูแล

อยู่

แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหามาตรกผลประโยชน์ทับซ้อน

"ความขัดแย้ง ระหว่าง บทบาท" (Conflict of roles)

หมายความว่า บุคคลดำรงตำแหน่งที่มีบทบาทสองบทบาทขัดแย้งกัน เช่น นายสมชายเป็นกรรมการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน โดยที่บุตรสาวของสมชายเป็นผู้สมัครสอบคนหนึ่งด้วย ซึ่งในกรณีนี้ถือว่าเกิด "การดำรงตำแหน่งอันหมิ่นเหม่ต่อการเกิดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน" แต่ในกรณีนี้ถือว่ายังมีได้นำไปสู่การ กระทำ ความผิดแต่ประการใด เช่น การสอบคัดเลือกบุคคลยังมีได้เกิดขึ้นจริง หรือมีการสอบเกิดขึ้นแล้วแต่ นาย สมชาย สามารถวางตัวเป็นกลาง มิได้ช่วยเหลือบุตรสาวของตนแต่ประการใด เป็นต้น) กรณีนี้ก็ตามการดำรง ตำแหน่ง อันหมิ่นเหม่ต่อการเกิดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนดังกล่าวถือเป็นสถานการณ์ล่อแหลมที่อาจจูงใจ/ ชักนำไปให้เกิด การกระทำ

เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจะต้องถอนตัวออกอย่างสมบูรณ์จากการเป็นผู้มีส่วนในการตัดสินใจแสดงความคิดเห็นละเว้นจากการให้คำปรึกษาและงดออกเสียง (Recusal) เช่น ในกรณีที่สมชายเป็นกรรมการสอบคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงานโดยมีบุตรสาวของตนสมัครเข้าร่วมสอบคัดเลือกด้วยนั้น ซึ่งในสถานการณ์เช่นนี้ จะต้องลาออกจากการเป็นกรรมการสอบคัดเลือก เพื่อเป็นการถอนตัวออกจากการเป็น สถานการณ์อันหมิ่นเหม่ต่อผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างสูง

เคลื่อนย้ายผลประโยชน์ส่วนตัวที่ทับซ้อนอยู่ออกไป (Removal) เพื่อให้ตนเองสามารถปฏิบัติ ภารกิจ ได้โดยปราศจากอคติวิธีการดังกล่าวนี้เป็นการปิดช่องทางมิให้เอื้ออำนวยต่อการเกิดปัญหาผลประโยชน์ ทับซ้อน จึงเป็นวิธีที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งในการจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น จากกรณีตัวอย่าง สมชาย สามารถแก้ปัญหา ผลประโยชน์ทับซ้อนได้โดยการขอร้องให้บุตรสาวของตนถอนตัวออกจากการสอบ เพื่อให้ สมชายสามารถปฏิบัติ หน้าที่ในฐานะกรรมการสอบคัดเลือก

มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามรัฐธรรมนูญ

1. มาตรการคัดสรรคนดีเข้าสู่อำนาจทางการเมือง
2. การกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตในตำแหน่ง
3. การเพิ่มระบบและองค์การตรวจสอบการใช้อำนาจ
4. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

การกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตในตำแหน่ง

1. การมีประมวลจริยธรรมและการห้ามผลประโยชน์ทับซ้อน
2. การให้แสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
3. การใช้หลักโปร่งใสในการใช้อำนาจ

แนวทางการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- (1) หลักนิติธรรม
- (2) หลักคุณธรรม
- (3) หลักความโปร่งใส
- (4) หลักการมีส่วนร่วม
- (5) หลักความรับผิดชอบ
- (6) หลักความคุ้มค่า

หลักธรรมาภิบาล และหลักคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน แนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ANTI CORRUPTION)

หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร (Good Governance) หลักคุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติงาน การ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ธรรมาภิบาล จะมีคำว่า integrity ค่านิยมของข้าราชการ I am ready

I = Integrity มีศักดิ์ศรี (ยึดมั่นในความถูกต้อง สุจริต เทียงธรรม)

A = Activeness ขยันตั้งใจทำงาน (บริการ/แก้ไขปัญหา ปชช)

M = Morality มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม

R = Relevance รู้ทันโลก ปรับตัวทันโลก ตรงกับสังคม

E = Efficiency มุ่งเน้นประสิทธิภาพ (คุณภาพ ดัชนีประเมินผล)

A = Accountability รับผิดชอบต่อผลงานประชาชน

D= Democracy มีใจ/การกระทำเป็นประชาธิปไตย (มีส่วนร่วม โปร่งใส)

Y = Yield มีผลงาน มุ่งเน้นผลงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน